Svar på interpellation om utköpta anställda i Västerås Stad

Terese Pransjö, Moderaterna, har i en interpellation ställt flera frågor till mig om utköpta anställda i Västerås Stad.

Här är frågorna och mina svar:

1. Vilka insatser gör Västerås Stad för att omplacera en anställd som inte fungerar på sin nuvarande position?
Möjligheterna till omplacering undersöks alltid som ett alternativ till överenskommelse. Detta görs genom att genomföra sedvanlig omplaceringsutredning som undersöker vilka lediga befattningar som finns i staden i relation till de kvalifikationer berörd medarbetare innehar.

Om Västerås stad ska ha sakliga skäl för uppsägning av personliga skäl ska det ha gjorts en omplaceringsutredning. Den utredningen behöver ge svar på om den ursprungliga misskötsamheten eller samarbetssvårigheter förväntas upphöra i samband med omplacering. Om så inte är fallet, är en omplacering inte aktuell.

2. Vilka krav ställs på den anställde inom staden att acceptera en omplacering?
En överenskommelse baseras på frivillighet och varje situation har olika kontext.

3. Kommer Västerås Stad att se över utformningen av vissa anställningsavtal för att minska risken för dyra utköp?
Nej, inte i grunden. Anställningsavtalen följer den arbetsrättsliga strukturen för avtal, där varje enskild anställning grundas på Lagen om anställningsskydd, vilket innebär ett starkt skydd för varje medarbetare.

4. Vad planerar kommunstyrelsens ordförande att vidta för åtgärder för att minska antalet utköp och dess medförda kostnader för staden?
Jag vill börja med att säga att siffran 10,8 miljoner kronor, som vi köpte ut anställda för under året 2025 bör ställas i relation till den totala lönesumman som uppgick till 6,4 miljarder kronor samma år. Det är mycket pengar, men det utgör endast 1,7 promille av den totala lönesumman och alternativet till den här typen av överenskommelser hade troligen blivit mångfalt dyrare och haft stor påverkan på arbetsplatsen som helhet.

Bra rutiner och tidiga insatser kan förebygga onödiga utköp, men i en sådan här stor organisation behöver möjligheten få finnas att göra överenskommelser som gagnar verksamheten och den psykosociala arbetsmiljön.

Med detta anser jag interpellationen besvarad.

Staffan Jansson (S), kommunstyrelsens ordförande

Interpellation 2026-03-05

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande Staffan Jansson (S) om utköpta anställda i Västerås Stad

Under 2025 köptes 41 anställda ut från Västerås Stad för närmare tio miljoner kronor, 9 917 508 kronor. Orsakerna är flera, att den anställde inte utför sina arbetsuppgifter, olika syn på hur arbetet ska utföras, inte accepterar en omplacering eller misskötsel. När det gäller misskötsel så saknar Västerås Stad bevis för att kunna säga upp eller avskeda medarbetaren i de fall staden köper ut personen på grund av det skälet.

Ett utköp kan vara en snabbare och billigare process för arbetsgivaren än en tvist, utredning, uppsägningstid eller eventuell juridisk process. Under åren 2019-2024 har Västerås Stad köpt ut anställda för drygt 38,5 miljoner kronor. Detta är skattepengar som skulle kunna användas på bättre sätt. Med tanke på hur stor organisation kommunen är, bör det finnas alternativ för de allra flesta anställda som köpts ut.

Med anledning av detta undrar jag:

- Vilka insatser gör Västerås Stad för att omplacera en anställd som inte fungerar på sin nuvarande position?
- Vilka krav ställs på den anställde inom staden att acceptera en omplacering?
- Kommer Västerås Stad att se över utformningen av vissa anställningsavtal för att minska risken för dyra utköp?
- Vad planerar kommunstyrelsens ordförande att vidta för åtgärder för att minska antalet utköp och dess medförda kostnader för staden?

Terese Pransjö (M)